

บทคัดย่อ

ภาคการเกษตรนับว่ามีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทย ผลผลิตจากภาคการเกษตรเป็นทั้งวัตถุดิบที่ป้อนเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมภายในประเทศและเป็นสินค้าบริโภคของคนไทย แล้วยังเหลือเป็นสินค้าส่งออก คนไทยได้บริโภคผลผลิตจากภาคเกษตรในราคาต่ำและสร้างความร่ำรวยให้แก่เกษตรกรและนักอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก แต่เกษตรกรผู้ผลิตพืชผลการเกษตรจำนวนมาก ยังคงยากจนและมีหนี้สินมาก เกษตรกรมีรายได้ที่ค่อนข้างต่ำและไม่คงที่แน่นอน เนื่องจากการเกษตรต้องพึ่งพิงปัจจัยทางธรรมชาติอย่างมาก เกษตรกรต้องประสบทั้งภัยธรรมชาติ ภัยทางสังคม และภัยทางเศรษฐกิจ ดังนั้น รัฐบาลจึงควรกำหนดนโยบายในการจัดการความเสี่ยงภัยให้เกษตรกรอย่างมีระบบให้ครบถ้วน ตั้งแต่เริ่มการเพาะปลูก การตลาด และการเงิน การประกันภัยพืชผลเป็นแนวทางหนึ่งที่รัฐบาลในประเทศต่าง ๆ ที่พัฒนาแล้ว นำมาเป็นเครื่องมือในการจัดระบบการเงินเพื่อช่วยเกษตรกร เพื่อคุ้มครองต้นทุนการผลิตเมื่อเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ คุ้มครองปริมาณผลผลิตที่ลดต่ำลง คุ้มครองราคาผลผลิตที่ผันผวน ทั้งนี้จะช่วยสร้างเสถียรภาพรายได้และความมั่นคงในอาชีพของเกษตรกร

รายงานวิจัยนี้ได้ศึกษารูปแบบการประกันภัย พืชผลในประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศแคนาดา รวมทั้งเสนอแนะรูปแบบประกันภัยพืชผลที่เหมาะสมกับประเทศไทย ในระยะเริ่มแรกจะคุ้มครองต้นทุนการผลิตพืชผลจากภัยธรรมชาติ และอัตราเบี้ยประกันภัยที่กำหนดขึ้นจากข้อมูลสถิติภูมิทางการเกษตรในฤดูการเพาะปลูกปี พ.ศ. 2531/32 ถึงปี พ.ศ. 2540/41 นอกจากนั้น ยังมีการเสนอวิธีป้องกันความเสี่ยงให้กับกองทุนประกันภัยพืชผล เพื่อให้มีเสถียรภาพในระยะยาว โดยการทำประกันภัยต่อกับภาคเอกชน และการจำกัดความรับผิดชอบสูงสุดของกองทุนประกันภัยพืชผล และกองทุนฯ เองควรมีเงินสำรองเพื่อรองรับความผันผวนของการจ่ายสินไหมทดแทนให้กับเกษตรกรด้วย

ABSTRACT

The agricultural sector is vital to the Thai economy. Agricultural outputs in Thailand are sufficient to supply the domestic and foreign markets as inputs to agro-industries and as consumers' products. The Thai people fortunately have an opportunity to consume the agricultural products at a very low price. The agricultural products are turned into a great number of businessmen's and industrialists' wealth. On the contrary, most of farmers themselves are still poor and burden with debts. The farmer's revenue is very low and unpredictable because the agriculture depends largely on natural factors. The farmers unavoidably face natural risks, social risks and economic risks. Therefore the government should formulate the policy on systematic and comprehensive agricultural risk management covering the production, marketing and financial aspects. Crop insurance is one of the means that developed countries use as an instrument to manage the financial requirements to compensate the farmer's cost and revenue under the following circumstances: loss of farmer's production cost at the time of natural disaster occurrence, the decrease in agricultural outputs, and the negative fluctuations in price. Consequently the objective of farmers' revenue stabilization and security in agricultural profession can be achieved.

The research report reviews the crop insurance practices in developed countries such as U.S.A. and Canada and also proposes the appropriate crop insurance models in Thailand. In the first stage, crop insurance will protect the production cost against the natural disaster. The tariff is determined on the basis of the secondary agricultural data from year 1988/1989 to year 1997/1998. Furthermore, the report also suggests the crop insurance fund to manage its own risks for the sake of long-term stability by reinsuring with the private insurance firm and by limiting the liability of the fund. Moreover, the simulation determines the required reserve for the crop insurance fund to handle the fluctuation in claims payable to the farmers effectively.